

із срібних лаврових листків, на кожному з яких було вигравірувано назви усіх українських товариств міста.

За велику творчу і громадську працю на ниві українсько-польських взаємин склали свій поклін Б. Лепкому і українці Польщі, відзначивши ювілей письменника у Кракові 20 листопада 1932 року. Свято на честь ювіляра розпочалося богослужінням у греко-католицькій церкві св. Норберта, яке відправили о. Кузьма та о. Хруш. О. Хруш у своїй проповіді наголосив на національній складовій творчості та наукової діяльності автора «Мазепи». Після відправи в церкві відбулася урочиста академія у приміщенні театру «Багателя», великий зал якого був «по береги» заповнений прихильниками творчості ювіляра. Як зазначається у репортажі, надрукованому у журналі «Рідна Школа», сцена була прибрана українськими килимами і рушниками, а також «бюстом ювілята (роботи артистки Мілянівської)» [Ювілей 1932: 323]. Академію відкрив проф. І. Зілинський, а реферат про творчість письменника виголосив доктор В. Безушко. Наступними були привітання від українських установ та організацій, які виголошували ред. В. Мудрий, радн. Цибяк, інж. Я. Мохнацький, о. Хруш, а також «представниця з рідного села ювілята» [Ювілей 1932: 323]. Окрім того, на свято надійшло понад тисячу вітальних телеграм. Краківська філія «Просвіти» видала з нагоди ювілею Б. Лепкого поштові картки з портретом письменника, а мистецький гурток «Зарево», яким опікувався поет, в залі «Просвіти» влаштував виставку українських художників та скульпторів, на якій були представлені і роботи ювіляра.

Українська громада в Німеччині теж не могла пропустити ювілей Б.Лепкого, щоб не згадати його старань для української справи, які він робив на німецькому терені. Десять років свого життя (листопад 1915 – лютий 1926) Б.Лепкий провів у Німеччині, як сказав д-р Зенон Кузеля у промові, виголошений на святковій академії, присвяченій 60-річчю письменника, в Українськім науковім інституті в Берліні «...працюючи невтомно, з повним запалом та ще повнішим серцем, для нашої спільноти, однаково усім нам дорогої української справи та вибиваючи на всьому глибоку та виразну печать свого небуденного духа» [Кузеля: 1933].

Так у загальних рисах представлені святкування на честь 60-річчя Б.Лепкого як в Україні, так за її межами. Роль Б. Лепкого в утвердженні і торжестві ідеї української державної соборності є особливо важливою. За свої заслуги у царині української літератури, громадсько-культурній діяльності, вихованні цілого покоління національно свідомих людей Б. Лепкий заслужив на такий пошанівок як у ті часи, так і в час незалежності України.

Література: Дзвони: Дзвони. Літературно-наковий журнал. – 1933. – Ч. 2.; Коритко 2000: Коритко Р. Від передгроззя до громовиці. (Роман з життя Богдана і Левка Лепких). – Львів, 2000. – 296 с.; Кузеля 1933: Кузеля З. Богдан Лепкий у Німеччині (листопад 1915 – лютий 1926). Промава на святочній академії в «Українськім науковім інституті» в Берліні // Діло. – 1933. – 7 липня.; Лев 1976: Лев В. Богдан Лепкий. 1872 – 1941. Життя і творчість // Записки НТШ. – Т. СХСШ. – Нью-Йорк – Париж – Сідней - Торонто, 1976. – 329 с.; Лепкий 1997: Лепкий Б. Твори в 2 т. – Т. 1. Поетичні твори. Прозові твори. Мемуари. – К.: Наукова думка, 1997. – 845 с.; Сагайдачний 1932: Сагайдачний П. Богданові Лепкому на його ювілей у Бережанах // Новий час. – 1932. – 31 грудня.; Smal-Stocki 1933: Smal-Stocki R. Bohdan Łepki // Wiedomosci Literackie. – 1933. – 22. 02.; Ювілей 1932: Ювілей Богдана Лепкого // Рідна школа. – 1932. – 1 грудня. – Ч. 23. – С. 322 – 323.; Jubileusz prof. Łepkiego // Głos narodu. – 1932. – 22. 11.

В статье на оновании материалов из фондов музея Б.Лепкого освещается празднование 50-летия писателя. Особое внимание обращено на юбилейные мероприятия в Бережанах, Рогатине, Львове, Крокове.

Ключевые слова: ювілей, академія, афіша, пам'ятник, вилла «Богдановка», Богдан Лепкий.

Іван Зуляк, проф. (Тернопіль)

ББК 83.34 (4УКР)

УДК 82.09

Листування Богдана Лепкого з Олександром Барвінським

У статті проаналізовано важливий аспект епістолярної спадщини – листування Б. Лепкого, талановитого поета, прозаїка і публіциста, критика і літературознавця, видавця-текстолога, перекладача, професора Ягеллонського університету, сенатора польського сейму з О. Барвінським, відомим громадсько-політичним діячем, істориком літератури, мемуаристом та публіцистом.

Ключові слова: епістолярний жанр, Олександр Барвінський, Богдан Лепкий, листування, епістолярна спадщина, товариські взаємини.

Складовою частиною літературної спадщини митця є його епістолярій, найвагоміше першоджерело для рецепції художнього світу автора, що представляє науковий інтерес не лише як матеріал для вивчення біографії, але і як оригінальний чинник, у якому відображені багатогранність духовного світу автора, індивідуальні особливості його мислення та спосіб світовідчуття.

Аналізуючи епістолярій, маємо змогу реконструювати певні аспекти їх творчого життя, позаяк епістолярна спадщина це – комплекс джерел, що включає у себе листування [Ляхоцький 1997: 123]. Епістолярія є яскравим проявом суб'єктивного сприйняття подій, що, з одного боку, примушує ставитися до них з критичною пересторогою, а з другого – цей аспект дає змогу реконструювати певні вияви ментальності учасників листування, виявити коло їх інтересів – наукових, суспільних, їх ставлення до свого оточення. Оскільки більша частина листування не передбачалася для публікації, багато життєвих ситуацій та історичних фактів у них висвітлювалися об'єктивно [Войцехівська, Ляхоцький: 20].

Складність аналізу епістолярію зумовлюється специфічним характером останнього: одночасно документального і суб'єктивного, що нерідко призводило до розцінювання його дослідниками як другорядного матеріалу. Безпосередній зміст листів, їх образні форми оповіді визначають особливі співвідношення суб'єктивного та об'єктивного, часткового і загального. Тому листи, як неповторні творчі прояви, потребують пильної уваги, нових підходів, заслуговують на «окрему жанрову нішу» [Коцюбинська 2001: 38] в культурному доробку і не лише як матеріал для характеристики автора, а як самостійне художнє явище, як специфічний мистецький феномен.

Аналізуючи стан проблеми, робимо висновок про те, що серед досліджень епістолярної спадщини українських класиків, переважну більшість становлять численні коментарі, у яких подаються фактичні відомості про публіковані листи, хто й коли їх віднайшов тощо. Порівняно грунтовний аналіз епістолярної спадщини митців та її значення для вивчення особи митця і його творчості подається у більш серйозніших працях. Зокрема, у вступних статтях або примітках до академічних видань листів класиків.

Особливості епістолярного жанру вивчалися й аналізувалися науковцями. Зокрема, здійснено спробу цілісного розгляду епістолярного жанру в українській літературі М. Назаруком [Назарук 1994: 192] та Л. Ващків [Ващків 1998: 134]. На особливу увагу заслуговує дослідження В. Кузьменка [Кузьменко 1998: 306], у якому розкрита сутність і функції епістолярію 20 – 50-х років ХХ ст. у літературному процесі, обґрунтовано новий підхід до жанрової концепції епістоли як до поліфонічного жанрового утворення (літературного та історіографічного вияву одночасно).

Підkreślуючи непересічне значення та важливість попередніх досліджень епістолярного жанру, не можна не відзначити, що до недавнього часу автори наукових студій при дослідженнях листування як історико-літературного джерела не враховували деяких аспектів. По-перше, листи не виокремлювалися з-поміж різноманітних видів і груп документальних джерел, подеколи епістолярні тексти залишалися занедбаними, оскільки під виглядом листів розглядались і такі твори, які зовсім не належали до епістолярного жанру. По-друге, у переважній більшості праць недооцінювався характер епістолярного джерела певного етапу в історії суспільства, не враховувалася специфіка листування певного періоду [Мазоха].

На думку Г. Мазохи, листами письменника науковці цікавляться, зазвичай, у трьох випадках. Здебільшого цитатами з них послуговуються для підтвердження чи заперечення власної думки, з'ясування історії написання якогось твору або для характеристики певних осіб. Тоді приватна кореспонденція виконує допоміжну функцію. Рідше в центрі уваги науковця є цикл листів до однієї чи кількох осіб, листи, які стосуються певної проблеми або ж написані у певний період. Вони допомагають простежити невідомі сторінки творчої біографії митця. Оскільки лист є не тільки акцією, а й реакцією на суспільні події, на їх основі можна глибше пізнати епоху, ставлення автора до тих чи інших подій [Мазоха]. Третю групу становлять самі публікації листів, що супроводжуються короткими передмовами, які дають інформацію про збирання епістолярію, місце його зберігання, характеристику кола кореспондентів та ін. [Мазоха].

Тож, врахувавши усі попередні літературознавчі студії над приватною кореспонденцією, можна констатувати, що на сьогоднішній день ще не існує системних досліджень еволюції епістолярію, які б базувалися на глибокому аналізі теоретичного та текстового матеріалу. Праці, що фрагментарно висвітлюють цю проблему, вимагають коректив. Проблеми стилю епістолярію другої половини ХХ ст. майже не ставилися на порядок денний і не висвітлювались у наукових колах, тому потребують докладного опрацювання і вирішення. Крім того, ця проблемність існує як стосовно індивідуальних стилів, так і загальної еволюції стилю, еволюційно-стильової типології. Така багатоаспектність взаємопов'язаних проблем потребує нових комплексних підходів до дослідження епістолярію, а отже, визначає їх своєчасність і актуальність [Мазоха].

Вивчаючи приватну кореспонденцію зазначеного періоду, маємо можливість констатувати, що і тут відбулися певні зміни. Адже епістолярний жанр, як і всі інші, змінний, рухливий, тому, йдучи за духом часу, «старі, відносно стійкі жанрові форми наповнюються новим змістом, і, таким чином, відбувається їх постійна модифікація» [Крижанівський 1976: 107]. Типологія жанрів була витримана лише в період класицизму, коли існували жорсткі вимоги щодо чистоти й канонічності всіх літературних форм. Жанрові особливості зазначеного періоду визначаються також багатьма взаємопов'язаними чинниками, адже в приватному листі, як елементні національної культури й документі індивідуальності, інтегруються й засвоюються різні чинники буття й духовності. Оскільки діяльність українських письменників припадає на умови жахливої дискримінації та постійної заборони, «приватний лист часом ставав єдиною можливістю, формою, засобом вияву не лише комунікативної, але й естетичної потреби» [Ляхова 1996: 86].

Мета статті – дослідити листування Богдана Лепкого з Олександром Барвінським. Завдання – схарактеризувати особливості листування вказаних осіб; проаналізувати коло проблем, які були предметом обговорення; розкрити значення О. Барвінського у підтримці Б. Лепкого.

З одного боку, аналіз досліджуваної проблеми розкриває нам не лише особливості двосторонніх взаємин осіб, але й усвідомлення фактологічного матеріалу, пов'язаного як з розкриттям соціально-економічних, політико-правових, етнокультурних умов і обставин, у яких жила сім'я Б. Лепкого і його велика родина, але й особливостей приватного й сімейного життя. З іншого – маємо змогу простежити формування й утвердження життєвої позиції Б. Лепкого, його наукових зацікавлень та літературних інтересів. Власне, йдеться про різнопланові грани творчої натури: теоретик, історик літератури; перекладач; редактор і видавець; літературний критик і публіцист; знавець малярства й музичного мистецтва; аналітик; популяризатор традицій передової української періодики; учасник творення новітньої національної преси.

Листування між Б. Лепким та О. Барвінським за своїм функціональним призначенням відноситься здебільшого до приватного, що обумовлене особливостями взаємин між адресатами. Усіх листів нараховуємо – 147, з них по одному із Криниці, Відня, Рейнланду, Ганна, Лейпцига, Ванзе; два з Бережан; чотири з Закопаного; п'ять з Берліна; шість з Вецеля; тридцять п'ять – без дати і місця, усі решта – із Krakova [Журавлі повертаються... 2001: 34 – 271] (підраховано автором на основі аналізу листування Б. Лепкого з О. Барвінським).

Хронологічно листи охоплюють період упродовж 2 травня 1899 р. (Бережани) – 30 жовтня 1926 р. (Krakіv), без врахування тих листів, що не мають вказаної дати і місця відправлення [Журавлі повертаються... 2001: 34 – 271] (підраховано автором на основі аналізу листування Б. Лепкого з О. Барвінським). Усю кореспонденцію можна розділити на декілька хронологічних періодів: виходячи з назви місцевості, з якої було відправлено листа, умовно виділяємо такі періоди, що стосуються власне листування Б. Лепкого та О. Барвінського: перший, незначний за тривалістю, усього два листи – східногалицький; другий, найбільший за часом – польський; третій – німецький; четвертий – без визначення місця.

Зрозуміло, що обмежені рамки наукової статті не дають змоги провести детальний аналіз усіх 147 листів, тим не менше автор намагався окреслити коло проблем, з якими стикався Б. Лепкий і власне як вони вирішувалися, хто тим чи іншим чином допомагав йому в цьому.

Перебуваючи за межами Східної Галичини, Б. Лепкий намагався отримати підтримку, тому звертався до О. Барвінського, на той уже час відомого громадсько-політичного діяча, історика літератури, мемуариста та публіциста, що користувався незаперечним авторитетом серед українства. Власне підтримка стосувалася багатьох сфер: починаючи від отримання посади викладача української мови у Krakovі, закінчуєчи кількістю годин навчального навантаження.

У листах простежуємо доволі складну й неоднозначну ситуацію, викликану як бюрократичною системою Австро-Угорщини кінця XIX – початку XX ст., так і Польщі міжвоєнного періоду. Зазнана ситуація була безпосереднім наслідком того, що як австро-угорські, так і польські державні структури не сприяли молодим й талановитим українцям в отриманні посад, покращенні їх матеріального становища, службовому зростанню тощо. Тим не менше, незважаючи на складність ситуації, Б. Лепкий, використовуючи особисті контакти, намагався добитися певного визнання як у тогочасному науковому середовищі, так і у літературних колах.

Перші листи Б. Лепкого до О. Барвінського датуються 2 травня 1899 р., коли Б. Лепкий перебував у Бережанах і написав листа до О. Барвінського. Основний зміст якого пов'язаний з допомогою останнього адресату в отриманні посади викладача української мови у Krakovі. Б. Лепкий доволі відкрито веде мову про те, що незважаючи на формально оголошений конкурс у пресі, йому відомо про те, що на неї претендує особа, яка мало відповідає умовам конкурсу. Він власне і просить О.

Барвінського підтримати його кандидатуру не заради отримання від посади матеріального зиску, а з метою завершення навчання у Krakowі [Журавлі повертаються... 2001: 34 – 35].

Хронологічно наступний лист датується 19 листопада 1911 р. і пов’язаний з Бережанами, стосується проблем з усуненням з посадичителя Ганни Глібовицької – тітки Б. Лепкого. Власне, йдеться про посадучителя у Конюхах. Г. Глібовицька, пропрацювавши у місцевій школі двадцять років, фактично залишилася «на вулиці» з хворою сестрою, позаяк на її місце скерували іншогочителя, а її змусили звільнити не лише посаду, але й житло. До речі, учитель, якого скерували у Конюхи, отримав цю посаду завдяки протекції. Б. Лепкий просить О. Барвінського вплинути на шкільного інспектора, щоб перевести новогочителя до Рогачина, а Г. Глібовицькій залишити посаду й житло. Про авторитет О. Барвінського свідчить те, що Б. Лепкий наголошує на тому, що йому варто лише натякнути на цю проблему шкільному інспекторові [Журавлі повертаються... 2001: 162].

Зрозуміло, що два проаналізовані листи «східногалицького періоду» не дають уявлення про становище української інтелігенції загалом. Однак вони характеризують складне її становище в кінці XIX – на початку XX ст., що пов’язано з протекціонізмом в отриманні посад, незахищеністю української інтелігенції, пошуком необхідних зв’язків для вирішення тих чи інших проблем.

Варто зазначити, що О. Барвінський належав до відповідальних представників української інтелігенції, тому прохання Б. Лепкого щодо отримання ним посади викладача української мови у Krakowі вирішилося на його користь, про що власне йшлося у одному з перших листів «польського періоду» від 14 травня 1899 р. [Журавлі повертаються... 2001: 36]. Загалом усі листи цієї групи характеризуються складним становищем Б.Лепкого.

Порівняно з попереднім періодом, «польський» характеризується насиченістю, змістовністю подій і фактів, пов’язаних з перебуванням Б. Лепкого у Krakowі, Криниці, Закопаному. Аналіз листів дає можливість з’ясувати коло проблем, пов’язаних як з побутом автора, так із тим, які чинники і тенденції були визначальними у його науковому і літературному житті в цей період. «Польський період» пов’язаний з підготовкою Б. Лепким статей до краківського місячника, збірника НТШ у Львові і він просить О. Барвінського допомоги у доборі літератури, також консультується з ним з приводу певних питань.

Доволі часто з листів довідуємося про перебіги численних хвороб, а щонайбільше – нервового й фізичного виснаження, непостійності роботи, пошуку можливостей викладання української мови в гімназіях святого Яцка та святої Анни у Krakowі. Наприклад, за чотири місяці праці у 1907 р. він отримав лише 220 злотих. Як на той час сума не так вже і значна. Однак в умовах постійного безгрошів’я, вважав їх доволі пристойною [Журавлі повертаються... 2001: 84 – 85].

Незважаючи на власні життєві негаразди і клопоти, Б. Лепкий в О. Барвінського просить допомоги для брата Миколи, турбується про двоюрідну сестру Наталію у Коломії, учительку з дванадцятирічним стажем, якій не дали постійного місця роботи. Перебуваючи у складних умовах побутового характеру, Б. Лепкий цікавиться шевченківською тематикою. Зокрема, пропонує «Руслану» до публікації критичний аналіз «Наймички» Т.Шевченка. Щиро зізнається О. Барвінському в тому, що якщо б мав постійну роботу, то свої праці не підписував би псевдонімами [Журавлі повертаються... 2001: 147 – 149]. Цікавими є його міркування щодо безкорисливості просвітницької, так званої «народної» праці. Інакше, на його думку, вона втрачає ідейні підвалини і перетворюється у звичайний заробіток.

Як свідчить аналіз листування, особисто Б. Лепкий був противником політичного протистояння між різними українськими партіями і групами. Він закликав справжніх патріотів-українців внести в національне русло «дух обнови...» [Журавлі повертаються... 2001: 93 – 95], наголошував на можливості «нової Полтави», до якої йдемо «роз’єднані, такі затіпані, такі засліплені ненавистю братньою» [Журавлі повертаються... 2001: 107 – 110].

У листі від 28 травня 1909 р. Б. Лепкого до О. Барвінського він повідомляв про надсилення портрета I. Мазепи і просив останнього, щоб «Руслан» згадав про постати відомого гетьмана [Журавлі повертаються... 2001: 124 – 125]. Відверта антимосковська позиція-стратегія прочитується у листі від 23 червня 1909 р. з Krakova, «Хто зна, чи не звідси повіяв такий протимазепинський вітер...» [Журавлі повертаються... 2001: 127 – 129].

У статті проаналізовано важливий аспект епістолярної спадщини – листування Б. Лепкого з О. Барвінським, що є певним своєрідним матеріалом для вивчення як біографії, реконструювання певних аспектів творчого життя, так і відображення багатогранного духовного світу, індивідуальних особливостей, мислення, світовідчуття і світобачення.

Аналіз листів свідчить про складність ситуації, викликаної як бюрократичною системою Австро-Угорщини кінця XIX – початку XX ст., так і Польщі міжвоєнного періоду, коли ні австро-угорські, ні польські державні структури не сприяли молодим й талановитим українцям в отриманні посад,

покращенні їх матеріального становища, службовому зростанню тощо. Незважаючи на складність ситуації, Б. Лепкий, використовуючи особисті контакти, добився визнання і у тогочасному науковому середовищі, і в літературних колах. Подальшого дослідження потребує детальніший аналіз листів і тих проблем, які тематично охоплюють ті чи інші проблеми наукової зацікавленості.

Література: *Ляховецький 1997:* Ляхоцький В. Епістолярія як джерело біографічних досліджень життя та діяльності діячів української культури // Український біографічний словник: історія та проект створення. – К., 1997.; *Войцехівська 1998:* Войцехівська І., Ляхоцький В. Епістолологія. – К., 1998.; Коцюбинська М. «Зафіковане й нетлінне». Роздуми про епістолярну творчість. – К., 2001. – 299 с.; *Назарук 1994:* Назарук М.Й. Українська епістолярна проза кінця XVI – поч. XVII ст.: дисер...канд. філол. наук. – К., 1994. – 192 с.; *Вашків 1998:* Вашків Л. Епістолярна літературна критика: становлення, функції в літературному процесі. – Тернопіль, 1998. – 134 с.; *Кузьменко 1998:* Кузьменко В.І. Письменницький епістолярій в українському літературному процесі 20 – 50-х років ХХ ст. – К., 1998. – 306 с.; *Мазоха 1997:* Мазоха Г.С. Епістолярна спадщина і парадигми наукового дослідження. Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/8632/97/>. : *Крижанівський 1976:* Крижанівський С. Так що ж таке жанр – рід, вид чи різновид? // Збірник: Проблеми. Жанри. Майстерність. Літературно-критичні статті. – Вип. 1. – К., 1976. – 214 с.; *Ляхова 1996:* Ляхова Ж. Теоретичні питання дослідження епістолярію українського письменства // Третій Міжнародний конгрес україністів. – Харків, 1996. – Том: Літературознавство. – С. 85 – 91.; *Журавлі 2001:* Журавлі повертаються....: З епістолярної спадщини Богдана Лепкого / Упоряд., авт. передм., прим. і коментарів В. Качкан. – Львів, 2001. – 920 с.

Зушман М.Б., доц. (Чернівці)

УДК. 821.161.2(438) – 32 Леп 09

ББК. 83.3(4ПОЛ =Укр) 6-8 Лепкий 534

Жанрово-стильовий синcretизм малої прози Богдана Лепкого

У статті проаналізовано жанрово-стильовий синcretизм малої прози Богдана Лепкого кінця XIX – початку ХХ століття на матеріалі поезій в прозі «Лежав при відчиненім вікні», «Жінка з квіткою», «Кидаю слова», «Хочу писати» в порівнянні з творчістю його сучасників.

Ключові слова: поезія в прозі, лірична мініатюра, символізм, імпресіонізм, синcretизм, жанр.

Abstract stand analyzed genre and style syncretism of short stories Bohdan Lepky late 19th and early 20th century in prose material rea « Lying at an open» «Woman with flower», «I throw the words», «I wont to write» in comparison with the work of his contemporaries.

Key words: rea in prose, lyrical miniatures, symbolism, impressionism, genre, syncretism.

Модернізм кінця XIX – початку ХХ століття як цілісне філософсько-естетичне явище відкривав безмежні можливості в розширенні та збагаченні засобів поетики у вітчизняній малій прозі. Заперечуючи традиції на формальному рівні, письменники молодої генерації у пошуках нових засобів вираження руйнували вже усталені канони жанрів і стилів. Найприкметнішою ознакою як європейської, так і української жанрології є зближення, взаємопроникнення лірики й епосу, поезії та прози. Окреслюючи визначальні риси стилю белетристів нового покоління – О.Кобилянської, М.Коцюбинського, Леся Мартовича та ін., Іван Франко вказував на «переможну хвилю ліризму», що «розлита» в їхніх творах. На думку критика, ці письменники «...за своїми героями щезають зовсім, а властиво, переносять себе в їх душу, заставляють нас бачити світ і людей їх очима. Се найвищий тріумф поетичної техніки, а властиво, ні, се вже не техніка, се спеціальна душевна організація тих авторів, виплід високої культури людської душі» [Франко 1982: 108]. До таких митців належав і Богдан Лепкий (1872 – 1941). Тому цілком закономірно була поява у творчому доробку письменника низки поезій в прозі «Лежав при відчиненім вікні», «Жінка з квіткою», «Сім шляфроків», «Кидаю слова», «Хочу писати» та ін., де з метою поглиблленого розкриття внутрішнього світу людини виникають специфічні засоби художнього зображення, що характерні для символізму та імпресіонізму.

Як відомо, уперше до жанру поезії в прозі звернувся Ш.Бодлер, збірка якого мала назуви «Малі поезії в прозі» (1869). В українській літературі порубіжної доби «...данину цій формі віддали буквально всі: від Лесі Українки та Ольги Кобилянської до Стефаника Й Черемшини» [Павличко 1999: 117].

Орієнтиром в освоєнні цього жанру для Б.Лепкого була О.Кобилянська, котра у своїх мініатюрах («Рожі», «Що я любив», «Поети», «Там звізди пробивалися», «Смутно колиштується сосни», «Мої лілеї», «Весняний акорд» та ін.) продемонструвала його великі художні можливості. Авторці «Царівні» вдалося написати глибоко індивідуальні твори, що передавали внутрішні переживання, порухи її душі,